

Ἐν χιλιόγραμμον γαιανθράκων ἐξάγει 200—300 λίτρως φωταερίου.

(ἀκολουθεῖ).

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ⁽¹⁾

ΚΕΦ. Α'. — ΖΩΑ.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ.

Ὡς πᾶν φυτὸν καὶ δένδρον καταρτίζεται ἐκ τοῦ χυμοῦ, ἀποτελοῦντος τὸ ὑλικὸν τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ φυτοῦ, οὕτω καὶ πᾶν τοῦ σώματος μέρος ἐκ τοῦ αἵματος ἀποτελεῖται. Τὸ αἷμα ὅθεν ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι εἶναι ὅ,τι ὁ χυμὸς ἐν τῷ φυτῷ, εἶναι οὕτως εἰπεῖν ἡ ὕλη ἐξ ἧς οἱ οἰκοδομὴ τοῦ σώματος.

Ὡς τὸ θάλλον καὶ ὠραῖον ῥόδον ἐκ τοῦ κατ' ἀρχὰς μικροῦ κάλυκος γίνεται, διὰ τοῦ χυμοῦ τοῦ διὰ τοῦ στελέχους αὐτοῦ διερχομένου, οὕτως ὁ μικρὸς τοῦ παιδὸς δακτυλὸς γίνεται ὁ μέγας δακτυλὸς τοῦ ἀνδρός, διὰ τοῦ αἵματος τοῦ διὰ τῶν ἀγγείων τοῦ βραχίονος χεομένου. Ὡς δὲ τὸ στέλεχος τοῦ φυτοῦ καθεκάστην μείζον γίνεται, οὕτω καὶ ὁ τοῦ παιδὸς βραχίον. Ὁ χυμὸς εἶναι ἡ τῆς αὐξήσεως τοῦ στελέχους ἀφόρητὴ, τὸ αἷμα εἶναι ἡ τῆς τοῦ βραχίονος.

Ἐὰν ἀπὸ τινος φυτοῦ κόψῃς κλάδον τινα παύει οὗτος αὐξάνων, διότι ὁ χυμὸς δὲν ἔρχεται πλέον εἰς αὐτόν· ἀποθνήσκει ταχέως καὶ παρακμάζει. Οὕτως ἐὰν ὁ βραχίον· παιδὸς ἀποκοπῇ δὲν δύναται ν' αὐξήσῃ, διότι τὸ αἷμα δὲν ἔρχεται πλέον εἰς αὐτόν· ἀπαραλλάκτως ὡς ὁ ἀποκοπείας κλάδος, ἀποθνήσκει καὶ παρακμάζει.

Βλέπετε βλαστὸν ἐξερχόμενον τῆς γῆς· αὐξάνει οὗτος καὶ μεγεθύνεται καθ' ἕκαστον ἔτος. Ταχέως γίνεται μικρὸν δένδρον. Μετὰ πολλὰ ἔτη γίνεται μέγιστος καὶ ἐξαπλώνει τοὺς μακροὺς αὐτοῦ κλάδους ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως. Ὡς ὁ μικρὸς βλαστὸς γίνεται δένδρον, οὕτω τὸ ἐν τῇ κοιτίδι βρέφος γίνεται ἀνὴρ. Ὡς δὲ θεωρῶν τὸ δένδρον ἐννοεῖς ὅτι ἐκ τοῦ διὰ τοῦ διαρρέοντος ἐν αὐτῷ χυμοῦ κατέστη τοιοῦτον, οὕτω καὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὅτι ἐφθασεν εἰς τοιαύτην αὐξήσιν διὰ τοῦ διὰ τῶν σωλήνων αὐτοῦ διαχεομένου αἵματος.

Εἶναι θαυμάσιον ὅποια καὶ πόσα γίνονται ἐνίοτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ χυμοῦ· παρατηρήσατε μηλέαν. Ἐκεῖ ὑπάρχει τὸ τραχύ ξύλον, ὁ ἀνώμαλος φλοιὸς, τὰ τρυφερά φύλλα, τὰ ὠραῖα ἄνθη, καὶ ὁ

εὐχάριστος καρπὸς, πάντα κατεσκευασμένα ἐκ τοῦ αὐτοῦ χυμοῦ. Ἀλλ' ἡ ποικιλία τῶν ἐκ τοῦ αἵματος κατασκευαζομένων πραγμάτων εἶναι θαυμαστοτέρα.

Παρατηρήσατε τινὰ τῶν ἐκ τοῦ αἵματος κατασκευαζομένων. Ἰδέτε τὸ δέρμα, τὰς τρίχας, τοὺς ὀνυχας· θεωρήσατε τὰ ἄπαλα καὶ ἐρυθρὰ οὖλα καὶ τοὺς σκληροὺς καὶ λευκοὺς ὀδόντας ἐν τῷ στόματι. Εἶτα παρατηρήσατε τὸν ὀφθαλμόν. Ἰδέτε τὰ βλέφαρα, τὰς βλεφαρίδας, τὸ στερεόν, μαργαριτόλευκον ἐπίβλημα τοῦ βολβοῦ, καὶ τὸ φωτεινὸν παράθυρον εἰς τὸ πρόσθιον τοῦ ὀφθαλμοῦ μέρος. Ἰδέτε ἐντὸς τοῦ παραθύρου τούτου, τὸ στρογγύλον, κεχρωματισμένον παραπέτασμα, μὲ ἀνοιγμα ἐν τῷ μέσῳ ὃ ὀνομάζομεν κόρην.

Πάντα ταῦτα ὅσα βλέπετε γίνονται ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος. Ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις πολλὰ ἄλλα ἐντὸς τοῦ σώματος τὰ ὅποια δὲν δύνασθε νὰ ἰδῇτε. Εἰσὶ τὰ σκληρὰ ὀστέα, οἱ ἐρυθροὶ μῦς, αἱ λευκαὶ καὶ στιλπναὶ χορδαὶ δι' ὧν οἱ μῦς κινεῖται τὰ ὀστέα, οἱ ἐλαφροὶ σπασγώδεις πνεύμονες, τὸ πυκνὸν καὶ στερεὸν ἥπαρ, ὁ ἀπαλὸς ἐγκέφαλος, τὰ λευκὰ νεῦρα κτλ.

Πόσον παράδοξον εἶναι ὅτι ὅλα τὰ μέρη ταῦτα τοῦ σώματος, τοσοῦτον ἀλλήλων διαφέροντα, κατασκευάζονται ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ, τοῦ αἵματος. Ἀλλὰ καὶ ἄλλο ἀκόμη. Ἡ εἰς τὰ ὄτα κηρώδης οὐσία γίνεται ἐκ τοῦ αἵματος, καὶ ἡ χολή, τὸ πικρὸν ἐκείνο μίγμα τὸ ἐν τῷ ἥπατι κατασκευαζόμενον. Τὰ δάκρυα πρὸς τούτοις γίνονται ἐκ τοῦ αἵματος. Ὑπάρχουσι πλείστα ἄλλα ῥευστὰ ἐν τῷ σώματι τὰ ὅποια γίνονται ἐκ τοῦ κοινοῦ τούτου ὑλικοῦ. Ὅποταν θεωρεῖτε ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τινὸς θεωρεῖτε ἐντὸς ὑδατώδους ῥευστοῦ, τὸ δὲ ὀπίσθεν μέρος τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ πληροῦται ἐκ τινος ἐκχυλίσματος· ἀμφότερα ταῦτα ἐκ τοῦ αἵματος γίνονται.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλο ἀκόμη. Αἱ ἀρτηρίαι καὶ φλέβες ἐν αἷς τὸ αἷμα ῥεεῖ κατασκευάζονται ἐκ τοῦ αἵματος. Καὶ αὕτη ἡ καρδιά ἡ τὸ αἷμα ἐκχύνουσα, εἶναι κατεσκευασμένη ἐκ τοῦ παρ' αὐτῆς ἐκχυνομένου αἵματος. Τοῦτο εἶναι παράδοξον τόσον ὥσανεὶ θά ἦτον ἂν οἱ τοῖχοι διόρυγος κατασκευάζοντο ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ διὰ τούτων ῥέοντος, ἢ ἂν κατεσκευάζετο ἀντλία ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ παρ' αὐτῆς ἐκχυνομένου.

ΤΑ ΛΙΑΝ ΑΡΜΟΖΟΝΤΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Δὲν δύνασαι νὰ ἐνδύσῃς ἐπωσοῦν καλλίτερον τὸ παιδίον τοῦτο; εἶπεν ὁ Πέτρος Ῥοβὲν τῇ συζύγῳ του· δὲν ἔμπορεῖ τις οὔτε κἂν νὰ τὸ θεωρήσῃ!

(1) Τὴν ἐνδιαφέρουσαν ταύτην πραγματείαν. περιέχουσιν ἐν ἀπλῇ καὶ σαφεῖ ἐκφράσει γνώσεις περὶ τοῦ περιέργου τῆς φυσιολογίας κλάδου, τῆς φυσιολογίας τῶν ζώων, θὰ ἐξακολουθῇ παρέχων λίαν φιλοτίμως προσενηχεῖς λόγους ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν, πρὸς ὃν ὀφείλομεν χάριτας.

Ὁ πατήρ εἶχε μόλις ἐπανελθεῖ ἐκ τῆς ἐργασίας του· ἐκάθισε παρὰ τῇ ἐστία καὶ τὰ βλέμματά του ἔπεσον ἐπὶ τοῦ Λουδοβίκου, τοῦ τέκνου των, ὅπερ ἀποβαλὼν παλαιὸν φόρεμα ἐσκόπει νὰ μείνῃ μὲ μόνον τὸν ὑπενδύτην.

Ἡ μήτηρ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς στεναζούσα καὶ εἶπε: — Δυστυχῆς τέκνον μεγαλόνει τοσοῦτον καὶ φθείρει καὶ σχίζει τὰ ἐνδύματά του, ὥστε ἀπορεῖ τις τί νὰ πράξῃ. Διορθῶν πλύνω καὶ αἰδηρόνως ἀδιακόπως καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ν' ἀκούω: Δὲν δύνασαι νὰ ἐνδύσῃς καλλίτερα τὸ παιδίον τοῦτο! Γινώσκεις Πέτρε, ὅτι ἐκ τῶν ὧων κερδίζεις μόνον τὴν τροφὴν ἡμῶν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν. Ποῦ θὰ εὕρω λοιπὸν τὰ χρήματα νὰ τῷ ἀγοράσω ἐνδύματα.

— Καλὰ, καλὰ, γινώσκω ὅτι ἔχεις δίκαιον, ἀλλὰ τὸ μικρὸν τοῦτο εἶναι πολὺ κακὰ ἐνδυμένον.

Ὁ Λουδοβίκος ἤκουε καὶ ἀνεμίχθη εἰς τὴν συνουσίαν:

— Βεβαίῳ πάτερ, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔχω καλλίτερα φορέματα· τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου πολλάκις μὲ παριγελῶσι καὶ μ' ἐρωτῶσι ἐὰν ἡ μήτηρ μου ἐμπορεῖται τὰ ῥάκη· τοῦτο μὲ λυπεῖ καὶ λησμονῶ τὸ μάθημά μου, καὶ ἔπειτα ἔχω ἐπιπλήξεις.

— Εἶναι λίαν δυσάρεστον τέκνον μου καὶ σὲ βεβαίῳ ὅτι ἐὰν εἶχον τὰ μέσα, θὰ σὲ ἐνέδυσον καλλίτερον ἀπὸ πάντα ἄλλον ἐξ αὐτῶν. Ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ καθὼς εἶναι οἱ χρόνοι, εἶναι δύσκολον καὶ αὐτὴν τὴν τροφὴν νὰ προμηθευθῇ τις.

Ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ των οἱ δύο σύζυγοι ἀπεφασισαν τῇ προτάσει τῆς μητρὸς νὰ ἀγοράσωσι διὰ τὸ τέκνον των ἐνδυμασίαν μεταχειρισμένην ἐκ τινος μεταπράτου. Τῇ ἐπαύριον ἐπορεύθη ἡ μήτηρ μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς τοῦ ῥάπτου. Ὁ ῥάπτης, μαθὼν τί ἐζήτου, εἶπεν ὅτι εἶχεν ἀκριβῶς τὸ ποθούμενον, ἥτοι ἐπανωφόριον καὶ ὑπεγδύτην ἅτινα εἶχον κατασκευασθῇ διὰ τὰν υἱὸν τοῦ ἀρτοποιοῦ καὶ τὰ ὅποια εὐρέθησαν λίαν μικρά, καὶ ἐν πανταλονίον κατασκευασθὲν διὰ ἑνα τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἐνορίας, ὅπερ δὲν ἤρμοζεν ἐπίσης καλῶς.

— Ὡὰ σὰς τ' ἀφήσω εὐχαρίστως ὀλιγώτερον τοῦ ὅσον μὲ κοστιζοῦν, λέγει.

Ἡ μήτηρ ἐκάθισεν ἐπὶ ἐδρας καὶ εἶπεν

— Ἰδωμεν, Λουδοβίκε, δοκίμασέ τα εὐθὺς.

Ὁ Λουδοβίκος ὑπήκουσε, καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου, κατάρθωσε νὰ εἰσδύσῃ ἐν τοῖς ἐνδύμασι· ἀλλὰ τὸν ἐστενώρουν, δὲν ἐτόλμα δὲ νὰ σαλεύσῃ φοβούμενος μήπως τὰ διαρρήξῃ. Ὁ ῥάπτης ἤναγκασθη νὰ ἐμολογήσῃ, μὲ μεγάλην τοῦ λύπην, ὅτι ταῦτα δὲν ἤρμοζον.

Βλέπων τὴν ἀπελπισίαν τοῦ παιδὸς, ὁ ἔμπορος ἤρξατο πάλιν σκεπτόμενος μήπως ἔχει ἄλλα τέλος μετὰ τινος ἐρεύνας, ἀνεκάλυψε ἐπανωφόριον καὶ πανταλόνιον μεταχειρισμένον τὰ ὅποια ἐθεωρήθησαν λίαν ἀρμόζοντα καὶ ἱκανῶς μεγάλα. Ὁ

ῥάπτης ἐζήτησε καὶ ἔλαβε δικαίαν ἀμοιβήν. Μετὰ τινὰ λεπτὰ ὁ Λουδοβίκος καὶ ἡ μήτηρ του ἐπαγγέλοντο σπεύδοντες εἰς τὴν οἰκίαν των ἵνα δείξωσι τὰ ἀγορασθέντα εἰς τὸν πατέρα. Κατ' ἀνάγκην ἐχρειάσθη νὰ ἐπαναθέσῃ τὰ φορέματα ὅπως ὁ Ροβέν δυνήθῃ νὰ ἰδῇ πῶς ἤρμοζον, τοῦτο δὲ γενόμενον ὁ Λουδοβίκος ἔστη ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ὅπως τὸν θαυμάσωσιν. Ἐνῶ τὸν ἐθεώρουν πανταχόθεν, ἔθεσε τυχαίως τὴν χεῖρα ἐν τῷ θυλακίῳ τοῦ πανταλονίου καὶ ἤρξατο ἀμέσως κραυγάζων καὶ σκιρτῶν ἀπὸ χαρᾶς, λέγων:

— Πάτερ, μήτηρ! Ἰδέτε τί εὐρίσκω, καὶ τοῖς εἰδείξε πεντάφρακτον περιτετυλιγμένον εἰς τεμάχιον χάρτου. Τώρα, δύναμαι νὰ πάρω καὶ ὑποδήματα!

— Μήπως νομίζεις τῷ λέγει ὁ πατήρ ὅτι σοὶ ἀνήκει. Πρέπει νὰ τὸ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν ῥάπτην, νὰ τὸ ἀποδώσῃ εἰς τὸν πωλήσαντα τὰ ἐνδύματα.

Ὁ Λουδοβίκος τὰ ἔχασε βλέπων τὰς προσδοκίας του ματαιουμένας. Ἀλλὰ ἐννοήσας ὅτι ὁ πατήρ του εἶχε δίκαιον δὲν εἶπε πλέον λέξιν. Τὸ νόμισμα ἀπεδόθη τῷ ῥάπτῃ. Ἐσπέραν τινὰ Σαββάτου εἰς τῶν υἱῶν τοῦ ῥάπτου ἔρχεται εἰς τὴν πτωχὴν καλύβην, καὶ εἶπεν εἰς τὴν κυρίαν Ροβέν: Τὸ πρόσωπον εἰς ὃ ἀνῆκον τὰ πανταλόνια σὰς πέμπτει τὸ δέρμα ταῦτο. Ἀνοίγουσι τὸ δέρμα, καὶ ἐν αὐτῷ εὐρίσκουσι καινουργῇ ὅλῳ ἐνδυμασίαν θερμὴν καὶ ἀρμόζουσαν ἐξ οὗ μεγίστη ἡ ἀγαλλίασις διὰ τὸν Λουδοβίκον, ὅστις ἐσκέφθη ὅτι δὲν θὰ ἐνεδύετο καλῶς, ἐὰν μὴ ὁ πατήρ του ἦτο τίμιος ἄνθρωπος.

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΣ.

Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡν. Πολιτειῶν εἰς ἀπάντησιν αἰτήσεως τοῦ ἐκδότου τοῦ Χρόνου τῶν Κυριακῶν Σχολείων, ἔγραψε διάγγελμα πρὸς τοὺς παῖδας τῶν Ἡν. Πολιτειῶν, δημοσιευθὲν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἐφημερίδι. «Πάντες ζητεῖτε νὰ μάθητε τί ὁ Πρόεδρος ὑμῶν ἔχει νὰ εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς. Ἰδοὺ, «Ἡ συμβουλὴ μου πρὸς τὰ Κυριακὰ σχολεῖα, εἶναι ἡ ἐξῆς: Προσκολληθῆτε ἀπρὶς εἰς τὴν Γραφὴν ὡς τὴν ἀγκυραν τῶν ἐλευθεριῶν σας· γράψατε τὰ παραγγέλματα αὐτῆς ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, καὶ ἐκασκήσατε ταῦτα ἐν τῷ βίῳ ὑμῶν. Τῇ ἐπιρροῇ τοῦ βιβλίου τούτου ἀφείλομεν πᾶσαν πρόβον γενομένην ἐν τῷ ἀληθεῖ πολιτισμῷ, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει ν' ἀτενίζωμεν ὡς ὀδηγὸν ἡμῶν ἐν τῷ μέλλοντι. «Ἡ δικαιοσύνη ὑψοῖ τὰ ἔθνη, ἀλλ' ἡ ἀμαρτία εἶναι μομφὴ κατὰ πάντων.»

Υμῖν ἑοικώς.

ΘΑ. Σ. ΠΡΑΝΤ.